

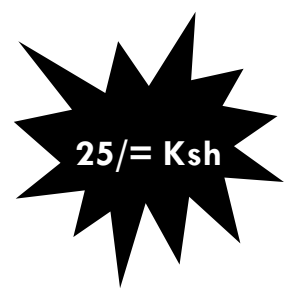

Al-Hudaa [Uongofu]

MAMA ZAO WAUMINI

NA: DR. MUHAMMAD AL-JIBAALY

25/= Ksh

Volume 17, Issue 5

5th Safar 1433

30th Dec, 2011

YALIYOMO

MAMA ZAO WAUMINI 1 - 4

Anwani hii ya "Mama Zao Waumini", makusudio yake ni wake zake Mtume (صلی الله علیه وسلم).

Allaah (سبحانه وتعالى) ndie aliewapa wao anwani hiyo: **"Nabii ana haki zaidi kwa waumini kuliko nafsi zao, na wakeze ni mama zao."**

Mama za waumini wanastahiki heshima na staha mahsusi. Wao ndio wanawake ambao Allaahaliowachagua kuwa ni wasiri wa jamii ya Mtume (صلی الله علیه وسلم). Napia wao ndio waliotupasha kuhusu sehemu kubwa ya elimu kutoka kwa mume wao, Mtume (صلی الله علیه وسلم). Kama ilivyo baina ya mtu na mamake, Allaah (سبحانه وتعالى) ametuharimishia kuwaowa yeyote miongoni mwao (Mama za Waumini) baada ya kuondoka Mtume (صلی الله علیه وسلم): **"Wala haikupasieni (haitakikani) kumuudhi Mtume wa Mwenyezi Mungu, wala kuwaowa wake zake baada yake kabisa. Hakika jambo hilo ni (dhambi) kubwa mbele ya Allaah."** Katika sura hii, tutagusia kuhusu hali za kila mmoja wa Mama zao Waumini kwa muhtasari tu. Na sababu ya hayo ni uhusiano wao muhimu katika kutusimulia mengi ya tuyajuayo kuhusu maisha ya ndoa ya Mtume (صلی الله علیه وسلم) Kumbukumbu zetu kuhusiana na hayo ni:

- Siyar A'lam in-Nubal'a (Habari za maisha ya watu bora), al-Hafidh Shams ud-Din adh-Dhahabi, Mu'assasat ur-Risalah, Beirut, 1419 (1998).
- Tarajimu A'lam in-Nisaa (Habari za maisha ya wanawake mashuhuri), Radhwaan Da'bul, Mu'assasat ur-Risaalah, Beirut, 1419 (1998)
- At-Taarikh ul-Islami (Tarekh ya Uislamu), Mahmud Shakir. Al-Maktab ul-Islami, Berut, 1411(1991).

KHADIJAH BINT KHUWAYLID:

Bibi Khadijah Bint Khuwaylid (رضي الله عنها) alikuwa ni mwanamke bora kuliko wanawake wote wa wakati wake. Alikuwa ni binti ya Khuwaylid Bin Asad

Bin Abd il-'Uzza Bin Qusayy Bin Kilab kutokamana na Quraysh. Kabla ya Uislamu, alikuwa akiitwa at-Taahira (alie Tahirika). Khadijah alikuwa ni mwanamke tajiri, hivyo basi, akamuajiri Mtume (صلی الله علیه وسلم) kuisimamia biashara yake ya msafara kuelekea Sham.

Baada ya kushuhudia uaminifu wake na usimamizi mzuri, Bibi Khadijah alijitolea nafsi yake ili aolewe na Mtume (صلی الله علیه وسلم), nae akaungama.

Kabla ya kuolewa na Mtume (صلی الله علیه وسلم), aliolewa na Abu Halah Bin Zurarah at-Tamimi, kisha akaolewa na 'Atiq Bin 'Abid Bin 'Abdillah Bin 'Umar Bin Makhzum. Mtume (صلی الله علیه وسلم) alipomuowa Bibi Khadijah, alikuwa na umri wa miaka ishirini na tano nae Bibi Khadijah alikuwa na miaka arubaini. Alimzalia Mtume (صلی الله علیه وسلم) watoto saba; waume watatu (Al-Qasim, At Tayyib, na At-Tahir) na wanawake wanne (Ruqayyah, Zaynab, Umm Kulthum na Faatimah).

Ingawaje hawa watoto wa kike ni wenye kujulikana na ni kitu kilichothibitishwa, watu wa tarekh wamehitalifiana kuhusu watoto wa kiume-mpaka baadhi yao wakasema yakwamba hakupata mtoto wa kiume kabisa kutoka kwa Bibi Khadijah, na wengine wakasema alimzalia Qasim (na kadhalika). Watoto wa kiume walifariki mapema katika hali ya utoto na watoto watatu wakwanza wa kike walifariki wakiwa al-Madina wakati wa uhai wa Mtume (صلی الله علیه وسلم). Faatimah (رضي الله عنها) alifariki miezi michache baada ya babake. Bibi Khadijah ndie mtu wa kwanza kabisa kumuamini Mtume (صلی الله علیه وسلم) na kumsaidia. Mara kwa mara Jibril (عليه السلام) alikuwa akimuuliza Mtume (صلی الله علیه وسلم) alikuwa amsalimie Bibi Khadijah: **"Ewe Khadijah, Jibril akusalimu."** **"Ewe Muhammad, mwambie Khadijah asalimiwa na Allaah."** Khadijah ni mmoja kati ya wanawake watatu

walotajwa na Mtume (صلی الله علیه وسلم) kuwa wamekamilika: **"Walokamilika miongoni mwa wanaume ni wengi (kwa Imani, Tabia na Taqwa), lakini wanawake (watatu tu) ndio walokamilika: Asiyah mkewe Fir'auni, Maryam Bint 'Imran, na Khadijah Bint Khuwaylid. Na ubora wa 'Aisha juu ya wanawake wengine ni kama ubora wa tharid juu ya aina nyengine ya chakula."**

Vile vile Mtume (صلی الله علیه وسلم) alimtaja yeye kama mmoja wa wanawake wanne bora katika nyakati zote: **"Bora wa wanawake katika ulimwengu mzima ni wanne: Maryam Bint 'Imran, Khadijah Bint Khuwaylid, Faatimah Bint Muhammad (صلی الله علیه وسلم) na Asiyah mkewe Fir'auni."** Mtume (صلی الله علیه وسلم) alikuwa hakuwahi kuowa mwanamke mwengine kabla ya Khadijah na wala hakuongeza mke mwengine wakati alipokuwa nae. Alipokufa alikuwa na majonzi makubwa. 'Aisha (رضي الله عنها) akasema yakwamba alipokuwa Mtume (صلی الله علیه وسلم) akimtaja Khadijah, jambo hilo lilikuwa halimchoshi na akimsifu na kumuomba msamaha kutoka kwa Allaah. Siku moja wivu wake ulimzidi akasema, "Allaah amekupa alie bora kuliko huyo mwanamke mzee." 'Aisha alizona alama za kughadhibika juu ya uso wa Mtume (صلی الله علیه وسلم). Akahisi kuwa amekosea kutamka hivyo, basi akajiambiya nafsi yake, "Ewe Mola wangu, sitosema tena chochote kibaya kumuhusu Khadijah." Mtume (صلی الله علیه وسلم) alipofahamu kuhusu majuto ya 'Aisha akasema: **"Vipi utasema hivyo! Wallahi, yeye ameniamini mimi wakati watu waliponikataa, na akanihifadhi mimi wakati watu waliponifukuza. Na nimebarikiwa na watoto kutokamana na yeye, ambapo**

nyinyi (wake wengine) mumenyimwa kupata watoto kutokamana na mimi." Akaongezea 'Aisha, "Aliendelea kuyakariri maneno hayo, usiku na mchana, kiasi cha mwezi mzima." Kwenye riwaya nyengine, 'Aisha (R.A) akasema kuwa Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) amesema: **"Laa! Allaahhakunipa alie bora badala yake. Aliniamini mimi wakati watu waliponikanusha, akanifanya kuwa mshirika kwenye mali yake wakati watu walipokataa kunipa na Allaah akaniruzuku na watoto kutokamana na yeye ambapo Akanikatalia watoto kutokamana na yeyote mwengine.**

Bibi Khadijah ana daraja bora miongoni mwa wanawake waislamu wa nyakati zote. Hiyo ni kwa sababu hakuwa na msimamo wa kusitasita alipokuwa akimsaidia mbora wa waume alowahi kuwa nao. Alimuamini, akajitolea kwa hali na mali juu yake; na akampa moyo kwenye wakati wa mashaka. Allaahalimjaaliya Jannah kwa msimamo alokuwa nao kwenye maisha ya Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم), na kwa sababu hiyo katika maisha ya kila Muislamu. Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) alikuwa akiuzeni ukumbusho wake na kuudumisha uhusiano na marafiki zake baada ya kufa kwake. Allaah akamjaalia kupata nafasi yakuwa mama wa watoto wote wa Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم). Wanawake wote waislamu wanatakianiwa wafaidike kutokamana na mfano wa Bibi Khadijah. Bibi Khadijah (رضی اللہ عنہا) alikufa miaka mitatu kabla ya Hijrah, na akazikwa mahala paitwapo Al-Hajun (mlima juu ya Makkah). Nae akifa alikuwa na umri wa miaka sitini na tano.

SAUDAH BINT ZAM'AH

(رضی اللہ عنہا):

Saudah Bint Zam'ah Bin Qays (رضی اللہ عنہا) alikuwa ni wa kabila la Quraysh. Alikuwa awali ameolewa na As-Sakraan Bin 'Amr al-'Amiri nao wote walikuwa ni miongoni mwa watu walosilimu mwanzoni mwa Uislamu. Alihajiri na mumewe kuelekea Habasha (Abyssinia) Baada ya kurudi kwao, mumewe akafa na Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akamuowa. Alimuowa Makkah wakati wa Ramadhan katika mwaka wa kumi wa Utume wake. Saudah (رضی اللہ عنہا) alikuwa kwenye takriban umri wa hamsini alipo-olewa na Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم). Bila kukawiya baada ya Hijrah, Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) alimchukuwa kuja kuishi nae huko al-Madina.

Saudah (رضی اللہ عنہا) alikuwa ni mwanamke wa kwanza kuolewa na

Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) baada ya Bibi Khadijah (رضی اللہ عنہا). Alikuwa ni mkewe pekee kwa muda wa miaka mitatu mpaka alipomuowa 'A'Aisha (رضی اللہ عنہا). Kwa ajili ya umri wake mkubwa, Saudah (رضی اللہ عنہا) akaishiwa na matamanio juu ya wanaume na akajihisi yakwamba hatoweza tena kumridhisha kikamilifu Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم). Kwahivyo, Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) alipomuowa 'Aisha (رضی اللہ عنہا), Saudah akajitolea siku zake na Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) kwa 'Aisha ili kumridhisha-iwapo alikuwa na fikira zozote za kumtaliki. Saudah (رضی اللہ عنہا) alikuwa ni mwanamke mahashumu, mkubwa na mwenye tabia nzuri. Alikufia al-Madina kufikia mwishoni mwa khilafa ya 'Umar (رضی اللہ عنہ).

KUOLEWA KWA 'AAISHA

(رضی اللہ عنہا)

'Aisha (رضی اللہ عنہا) alikuwa ni binti wa as-Siddiq (mkweli wa wakweli), Abu Bakr 'Abdullah (رضی اللہ عنہ) Bin Abi Quhafah 'Uthman Bin 'Amir Bin K'ab Bin Sa'ad Bin Taym Bin Murrah kutoka kwenye kabila la Quraysh. Nae ni mwanamke alie na kiwango kikubwa zaidi cha elimu katika Ummah mzima pasi na pingamizi yoyote. Mamake alikuwa ni Umm Ruman Bint 'Amr Bin 'Uwaymir kutoka katika kabila la Kinaana. 'Aisha (رضی اللہ عنہا) alizaliwa katika Uislamu. Alisema, "Sikuwahi kuwaona wazazi wangu isipokuwa walikuwa wakifuata Dini (Uislamu). Alikuwa ni mdogo wa Faatimah (رضی اللہ عنہا) kwa miaka minane. Ndoa yake ilitekelezwa baina ya Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) na Babake kwa muda wa miaka miwili kabla ya Hijrah. Na huo ndiwo mwaka ambao Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) alimuowa Saudah (رضی اللہ عنہa). Alisafiri na wazazi wake kuelekea al-Madina, na Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akaitimiliza ndoa (akamuingilia) upesi baada ya vita vya Badr, katika mwezi wa Shawwal. Hapo alikuwa na umri wa miaka tisa. Akaishi na Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) kwa muda wa miaka tisa. Ikapokewa kutoka kwa Aisha (رضی اللہ عنہa): "Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) aliniowa mimi (kufunga ndoa tu) muda mfupi baada ya kufa Khadijah, nilipokuwa na umri wa miaka sita. Nikaletwa kuonana nae (kuitimiza ndoa) nilipofika miaka tisa. Baadhi ya wanawake wakanijia nilipokuwa nacheza kwenye bembeya na nywele zangu ndefu mpaka mabegani. Wakanitayarisha na kunipamba, kisha wakanipeleka kwake." Asmaa' Bint Yazid Bin As-Sakran akaeleza yakwamba alimpambia Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم).

'Aisha, kisha akamkaribisha aje amuone. Akaja na akaketi karibu yake. Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akapewa kikombe kikubwa cha maziwa. Akanywa kiasi na mengine akampa nae 'Aisha anywe. 'Aisha akaangusha kichwa chake kwa haya nyingi sana mpaka Asmaa' akamkaripia akasema: "Usimkatalie Mtume akupacho!" Hapo basi akachukuwa kikombe na akanywa kidogo. Kisha Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akamwambia, **"Wape nao rafiki zako."** Asmaa' akasema, "Yaa Rasoolullaah! Kwanza kichukuwe wewe hicho kikombe na unywe kutoka humo, kisha unipe mimi kwa mikono yako." Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akakichukua hicho kikombe, akanywa na kisha akampa. Asmaa'. Akaketi chini, akakituliza kikombe juu ya magoti yake na akaanza kukizungusha mpaka akaeka mdomo wake kwenye ukingo wa kikombe pale-pale alipokunywa Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم). Kisha Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akawaelekea wanawake alokuwa nao na akasema **"Wape nao marafiki zako."** Wakasema wale wanawake, "Sisi hatuna haja nayo." Mtume (صلی اللہ عنہ) akawajibu: **"Musichanganye njaa na uwongo."**

UJANA WAKE 'AAISHA

(رضی اللہ عنہا)

Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) aliuona utoto alokuwa nao 'Aisha katika hali yake ya kimaumbile kwenye miaka yake aloishi nae hapo mwanzoni, akamchukulia kwa kadiri ya fahamu zake. Akatuhadithia 'Aisha: "Nilikuwa nikipenda kuchezea madoli (watoto wa bandia) na baadhi ya marafiki zangu wasichana wadogo, walikuwa wakija na kucheza na mimi. Alipokuwa Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) akija nyumbani, walikuwa wakijificha; na anapotoka wao hurudi. Na Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) ndie alokuwa akiwaleta kuja kucheza na mimi." Pia ikapokewa kutoka kwa 'Aisha (رضی اللہ عنہa) kuwa aliporudi Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) kutoka kwenye vita vya Tabuk (au Khaybar), alikuwa na shubaka (mahali pa kupumzikia penye uvuli) ilofinikwa na pazia. Upepo ukaipeperusha ile pazia kidogo na hapo ndipo walipodhihirika Madoli (watoto wa bandia). Akauliza Mtume (صلی اللہ علیہ وسلم) **"Ni nini hino ewe 'Aisha?"**. Nae akajibu, "Haya ni madoli yangu". Akaona baina yao, kuna farasi

(Endelea Kwenye Ukurasa wa 3)

mwenye mbawa za ngozi na akauliza, **"Ni kitu gani hichi ambacho ninachokiona baina yao?"** Akajibu 'Aaisha, "Ni farasi." Mtume (صلى الله عليه وسلم) akauliza **"na ni kitu gani hicho juu yake?"** Akajibu, "Ni mbawa mbili." Akamaka Mtume (صلى الله عليه وسلم), **"Farasi na mbawa mbili?"** Akasema 'Aaisha, "Hujawahi kusikia wewe kuwa Suleiman alikuwa na Farasi wenye mbawa?" Mtume (صلى الله عليه وسلم) akachekeka mpaka 'Aaisha (رضي الله عنها) akayaona magego yake. Akahadithia 'Aaisha (رضي الله عنها) kwamba, siku moja alipokuwa kwenye umri wa ujana aliwahi kusafiri na Mtume (صلى الله عليه وسلم). Walipofika mahali fulani, aliwaamuru Maswahaba zake watangulie mbele, akawaambia, **"Hebu tangulieni nyinyi."** Kisha akamwambia 'Aaisha, **"Haya hebu njoo tushindane."** Wakakimbizana na 'Aaisha na 'Aaisha akaebuka mshindi. Miaka michache baadae, alipopata mwili 'Aaisha, wakawahi kusafiri tena kama ile mara ya kwanza. Mtume (صلى الله عليه وسلم) akawaambia maswahaba zake, **"Hebu tangulieni nyinyi."** Kisha akamwambia 'Aaisha, **"Haya, njoo tushindane."** Wakakimbizana, na Mtume (صلى الله عليه وسلم) akashinda. Akasema kumwambia 'Aaisha, **"Huu ni ushindi wa kulipiza (mashindano) ya mwanzo."** 'Aaisha (رضي الله عنها) alinukuu siku moja kuwa ujumbe wa Mahabashi walikuja kwa Mtume (صلى الله عليه وسلم). Ilipokuwa siku ya 'Idd, walicheza ndani ya msikiti na mikuki yao. 'Umar (رضي الله عنه) akaazimia kutaka kuwakataza, lakini Mtume (صلى الله عليه وسلم) akamwambia, **"Wawache waendeleo."** Mtume (صلى الله عليه وسلم) alisimama kwenye mlango wa chumba cha 'Aaisha uelekeo ndani ya msikiti na akamwita 'Aaisha aje asimame nyuma yake ili atizame mchezo wao. Akaongezea 'Aaisha: "Walicheza ndani ya msikiti. Mtume (صلى الله عليه وسلم) alitumia vazi lake la juu kunitanda nalo huku nikitizama. Nilisimama nyuma yake; nikaageza kidevu changu juu ya mabega yake na uso wangu umeegemea uso wake. Alikuwa ni mstahamilivu mno katika kusubiri kwake mpaka nikakinai nikataka kuondoka mimi mwenyewe kwahivyo inatakikana muelewe matakwa ya msichana mdogo (ya machezo)."

BIKIRA WA KIPEKEE (MWANAMWALI)

'Aaisha (رضي الله عنها) alikulika kuwa

mwanamke mzuri alie na sifa njema. Hiyo ndio sababuakaitwa Al-Humayra, Cheupe.Mtume (صلى الله عليه وسلم) hakuoa mke bikra isipokuwa 'Aaisha (رضي الله عنها) peke yake; na alikuwa 'Aaisha akijivunia kwalo. Wakati mmoja alimuuliza, "Ewe Mtume, endapo ulikuwa uchukue kituo cha mapumziko. Kwenye bonde ukaona miti malishoni iliyoparuzwa na wanyama na mti mmoja ukauona haujawahi kukurubiwa, Jee, utamlisha wapi ngamia wako?". Akajibu, **"Kwenye mti ambao haujaparuzwa (haujaliwa)"**. 'Aaisha akasema, "Basi mimi ndie huo mti."

MKE ALOPENDWA ZAIDI

Mtume (صلى الله عليه وسلم) alimpenda zaidi 'Aaisha (رضي الله عنها) kuliko wake zake wote. 'Amr Bin al-'As (R.A.) akatuhadithia yakwamba alimuuliza Mtume (صلى الله عليه وسلم), "Ewe Mtume wa Allaah! Ni nani miongoni mwa watu apendekezae zaidi kwako?". Akajibu: **"Aaisha"**. Akauliza tena, "Jee, miongoni mwa wanaume?" Akajibu, **"Babake 'Aaisha"**. Mapenzi ya Mtume (صلى الله عليه وسلم) kwa 'Aaisha yalikuwa ni dhahiri, yakijulikana waziwazi miongoni mwa waislamu- na alikuwa (صلى الله عليه وسلم) hapendi isipokuwa kilicho kizuri. Kwahivyo akachagua watu wawili bora katika umma huu kama vipenzi vyake. Mtu yeyote atakaewapenda hao, jambo hilo litaashiria mapenzi yake kwa Allaahna Mtume wake (صلى الله عليه وسلم); na atakapowachukua (hao watu wawili), basi huyo hatostahiki mapenzi ya Allaah na Mtume (صلى الله عليه وسلم)

UBORA WAKE JUU YA WANAWAKE WENGINE

'Aaisha (رضي الله عنها) aliwashinda wanawake wengine kutokana na sifa zilizomfanya Mtume (صلى الله عليه وسلم) mpaka akasema: **Ubora wa 'Aaisha juu ya wanawake wengine ni kama ubora wa tharid juu ya aina nyengine ya chakula."** Asili ya ubora huu imetokana na wahyi ambao ulomfanya Mtume (صلى الله عليه وسلم) ampende yeye zaidi ya wake zake wote wengine.

Kama tutakavyo ona katika Sura ijayo, 'Aaisha (رضي الله عنها) ndie wa pekee miongoni mwa mama za waumini ambae Jibril (عليه السلام) alikuja na ujumbe (wahyi) kwa Mtume (صلى الله عليه وسلم) hali ya kuwa amejifunika na tandiko moja pamoja nae ('Aaisha). Mara kwa mara, Mtume (صلى الله عليه وسلم) alikuwa akimwambia: **"Ewe 'Aaisha, Jibril yuko hapa, na yuwakusalimia."**

MASINGIZIO MAKUBWA

Baada ya kuitambua daraja kubwa ya 'Aaisha (رضي الله عنها) kwenye moyo wa Mtume (صلى الله عليه وسلم), wanafiki walijaribu kumvunjia heshima yake kupitia kwake ('Aaisha). Katika mwaka wa 5 baada ya Hijrah, Mtume (صلى الله عليه وسلم) alipokuwa akirudi al-Madina kutoka kwenye vita vya al-Muraysi. 'Aaisha (رضي الله عنها) alikuwa nae, na alikuwa na umri wa miaka kumi na mbili. Kufikia karibu na safari hiyo, Jeshi lilisimama kwa mapumziko.

Muda mchache kabla ya kuondoka mahali hapo wakati wa usiku, 'Aaisha alijikuta ameupoteza mkufu wake, hivyo basi akaendoka mahali hapo ili kuutafuta kila mahali. Aliporudi, alikuta tayari msafara ushaondoka. Alijitanda nguo zake na akakaa kuwasubiri watu watakaorudi kumtafuta yeye. Baada ya muda, usingizi ulimchukua akalala. Safwan Bin Al-Mu'attal (رضي الله عنه) alikuwa juu ya kipando chake nyuma ya kikosi cha jeshi akijitahidi kuwafikia. Alifika mahali alipokuwa 'Aaisha wakati wa asubuhi akamkuta pale amejikunyata na akamtambua mara moja. Akashuka kwenye kipando chake (ngamia) ili ampishe 'Aaisha apande; kisha yeye akaanza kutembea kwa miguu, akiwa mbele kumuongoza yule ngamia hatimae alikifikia kikosi kilipokuwa kimesimama pahali kwa mapumziko wakati wa mchana. Hii ilikuwa ni nafasi ya kufaa sana kwa kiongozi wa wanafiki, 'Abdullah Bin Abi Salul, na wafuasi wake kumsingizia 'Aaisha (رضي الله عنها), Mumewe (صلى الله عليه وسلم) na Umma mzima kwa kumsuta eti amezini na Safwan.

Jambo hili lirimhuzunisha sana Mtume (صلى الله عليه وسلم) na waislamu kwa mwezi mzima mpaka Allaahakateremsha Aya kumi kuubainisha ukosefu wake wa hatia na kuwalaumu wote wale waloshiriki katika masingizio yake. Kisha Mtume (صلى الله عليه وسلم) akamwambia 'Aaisha: **"Ama kwa kweli, Wallahi, Allaah amekubainishia yakwamba huna hatia!"**

WIVU WA 'AAISHA

Licha ya mapenzi ya hali ya juu ambayo Mtume (صلى الله عليه وسلم) alomuonyesha 'Aaisha (رضي الله عنها), 'Aaisha nae alikuwa na wivu mno juu ya Mtume (صلى الله عليه وسلم). Matukio kadha yanayo onyesha hali hii yamenukuliwa katika Sura ifuatayo. Inashangaza kuona kama tulivyotaja mbeleni, kuwa wivu wake ulifika mpaka kwa khadijah (رضي الله عنها) aliekufa miaka mitatu kabla ya kuolewa kwake. Akasema: Sijawahi kuwa na wivu

kwa mwanamke yeyote zaidi ya nilivyokuwa na wivu na Khadijah (رضي الله عنها) - kutokana na alivyokuwa akitajwa mara kwa mara na Mtume (صلى الله عليه وسلم). Ikapokewa kutoka kwa Anas na Umm-Salamah (رضي الله عنها) kuwa wakati fulani alipokuwa Mtume (صلى الله عليه وسلم) na baadhi ya Maswahaba zake kwenye nyumba ya 'Aaisha (رضي الله عنها), Umm-Salamah aliipeana sahani ya chakula apelekewe Mtume (صلى الله عليه وسلم). 'Aaisha (رضي الله عنها) alipokiona chakula hicho, aliokota jiwe la kiasi cha mkono wake, akaligonga na ile sahani na kuivunja sehemu mbili. Mtume (صلى الله عليه وسلم) akaokota vigae vya ile sahani na akawaambia Maswahaba zake: **"Kuleni-Mama-enu amefanya wivu! Kuleni Mama-enu amefanya wivu."** Basi Maswahaba zake wakala hicho chakula. Mtume (صلى الله عليه وسلم) akaviweka vile vigae kwenye nyumba ya 'Aaisha, kisha akachukua sahani nzima ya 'Aaisha na kumpelekea Umm-Salamah na akasema: **"Sahani inayolingana na sahani (iliovunjwa) na chakula kinacholingana na chakula (kilichomwagika)."** 'Aaisha (رضي الله عنها) akasimulia kuwa katika usiku mmoja, kwa ghafula alijiona peke yake kitandani na Mtume (صلى الله عليه وسلم) hayupo. Mara akamuona (yuwaswali), basi hapo 'Aaisha akavipenyeza vidole vyake kwenye nywele za Mtume (صلى الله عليه وسلم) (kuona iwapo ametoka kuoga). Akasema Mtume: **"Ammu kwa hakika shetani wako amekujilia!"**. 'Aaisha akauliza, "Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu! Jee, wewe unae shetani?". Akajibu: **"Na'am, ninnae, lakini Allaah alinisaidia mimi dhidi yake akasilimu."** Ikapokewa kutoka kwa 'Aaisha (رضي الله عنها) kuwa ilitokea katika usiku mmoja alimkosa Mtume (صلى الله عليه وسلم) na akadhania yakwamba amekwenda kwa mmoja wa wakeze. Akaanza kumtafuta na akamuona anaswali, akiwa ema kwenye *ruku'* au sujuud, akinong'ona: **"Subhaanaka wa-bihamdika, laa ilaha illa-anta-(kutakasika ni kwako, na shukrani ni kwako; Hapana Mola (apasae kuabudiwa kwa haki) isipokuwa Wewe."** Kisha 'Aaisha akasema, "Babangu na Mamangu na Wawe ni kikombozi chako: kwa hakika wewe uko kwenye hali moja (ya lbadah) na mimi niko kwenye hali tofauti (ya wivu). Akatuhadithia 'Aaisha (رضي الله عنها) yakwamba ilitokea katika usiku mmoja ambao ilikuwa ni zamu ya Mtume (صلى الله عليه وسلم) kuwa katika nyumba yake. Mtume (صلى الله عليه وسلم) akapanda kitanda kulala, akavua vazi lake la juu akavua viatu vyake na kuvieka karibu na miguu yake, kisha akaikunjua izar yake (vazi lake la chini) akajionyosha. Alisubiri kwa muda mpaka

akadhani kuwa 'Aaisha tayari ameshapata usingizi, kisha akanyapa kwa utaratibu na kuchukuwa vazi lake la juu, akavaa viatu akafungua mlango na kutoka nje hatimae akaufunga mlango. 'Aaisha nae akavaa nguo zake haraka haraka, akavaa vazi lake la kichwa na kujitanda izar yake na kutoka mbio kumfuata Mtume (صلى الله عليه وسلم). Mtume (صلى الله عليه وسلم) akaelekea Al-Baqi', na alipofika akasimama kwa muda mrefu, kisha akainua mikono yake mara tatu. Baada ya kufanya hivyo, akageuka na 'Aaisha (رضي الله عنها) nae akageuka; akakaza mwendo na 'Aaisha nae akakaza mwendo; akaanza kukimbia na 'Aaisha nae pia akaanza mbio-mpaka wote wakawasili nyumbani pamoja. Kwa vile 'Aaisha (رضي الله عنها) alikuwa mbele, aliingia mwanzo. Pindi alipojibwaga kitandani, Mtume (صلى الله عليه وسلم) akaingia na akamaka, **"Una nini ewe 'Aaisha, mbona unahema na tumbo lako linapanda na kushuka (kwa pumzi)?"** Akajibu 'Aaisha (رضي الله عنها): "Sikitu Ewe Mtume wa Allaah". Mtume (صلى الله عليه وسلم) akasema, **"Ema uniambie, au Mwerevu wa waerevu na Mjuzi wa wajuzi atanipasha habari."** Kwahivyo akasema, "Babangu na Mamangu na wawe ni kikombozi chako, Ewe Mtume wa Allaah," na kisha akamuelezea yalotokea. Mtume (صلى الله عليه وسلم) akamuuliza. **"Kwa hivyo wewe ndie kile kitu cheusi kilichokuwa mbele mungu?"** 'Aaisha (رضي الله عنها) akajibu, "Naam!" Mtume (صلى الله عليه وسلم) akambonyeza kwa mzaha kwenye kifua chake, kisha akamwambia, **"Wewe ulikuwa ukidhania yakwamba, Allaah na Mtume wake hawatokufanyia usawa (kwa kupeana haki yako ya wakati kwa mke mwengine)?"** 'Aaisha (رضي الله عنها) akasema, "Allaah anajua jambo lolote lenye kufichwa na watu. Mtume (صلى الله عليه وسلم) akasema: **"Naam! Kwa hakika, Jibril alinjia mimi ulipoyaona mambo hayo. Akaniita kwa siri pasi na wewe kujua, nami nikaitikia mwito wake bila ya kukujulisha. Haikumpasa yeye kuingia nyumbani kwako baada ya wewe kuzivua nguo zako. Nilidhania labda ulikuwa umelala nikachukua kukuamsha, kwa kuhofia pengine utahisi upweke (kama ungelijua kuwa nilikuwa niondoke), Jibril aliniambia, "Mola wako yuwakuamrisha uwende kwa watu (waliokufa) huko al-Baqi' ili uwaombe msamaha."**

'Aaisha (رضي الله عنها) akamuuliza Mtume (صلى الله عليه وسلم), "Nisemeje katika maombi yangu kwao, Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu?". Mtume (صلى الله عليه وسلم) akamfundisha aseme: **"As-Salamu 'alaa ahl id-diyari min al-Mu'minina wal-muslimin, wa-yarham Ullah ul-mustaqdimina minnaa wal-musta'akhirin, wa-inna insha 'Allah bikum laahiqun.** [Amani iwe juu ya wakaazi wa sehemu hizi miongoni mwa waumini na Waislamu. Allaah Awarehemu, waliotangulia na watakapo wafuata miongoni mwetu. Na kwa hakika tutakuwa pamoja nanyi apendapo Allaah]."

VITA VYA AL-JAMAL (NGAMIA)

Katika tarehe 18 wa mwezi wa Dhul-Hijjah, mwaka wa 35 H, 'Uthmaan (رضي الله عنه) aliuwawa kutokana na hila za 'Abdullah Bin Saba' na maadui wengine wa Uislamu. Siku chache baadae, Ali (رضي الله عنه) alichaguliwa kuwa Khalifa mpya. Ali, 'Aaisha na baadhi ya Maswahaba wengine wakubwa, wakakusudia kusuluhisha matatizo kufuatia mauwaji ya 'Uthman (رضي الله عنه) - muhimu zaidi, kuwatafuta mauwaji na kuustawisha (kuurudisha) tena ukhalifa. Kwa hali yoyote ile, Ibn Saba' na wafuasi wake waliendelea na njama zao, hatimae wakafaulu kuwafitini Maswahaba na kuanza kupigana wenyewe kwa wenyewe, akiwemo 'Aaisha, Talhah na az-Zubayr (رضي الله عنهم) upande mmoja huku dhidi ya 'Ali, 'Ammar na Maswahaba wengine (رضي الله عنهم). Vita hivyo vikaitwa vita vya **al-Jamal** (vita vya ngamia), kwa sababu vilipiganwa kwenye sehemu ya Ngamia alobeka kiti cha 'Aaisha (رضي الله عنها). Vilitokea vita hivyo katikati ya mwezi wa Jumaada al-akhirah, mwaka wa 36H. Ali (رضي الله عنه) akashinda vita hivyo, lakini baada ya takriban zaidi ya Waislamu 10,000 (elfu kumi) wakiwemo Talhah na az-Zubayr waliuwawa. Baada ya kushinda vita hivyo, Ali (رضي الله عنه) alimhudumia 'Aaisha kwa heshima na akamshindikiza kwa usalama hadi nyumbani kwake. 'Ammar Bin Yaasir (رضي الله عنه) alisema kwenye khutba aloitoa kabla ya vita hivyo, "Kwa kweli, sisi tunatambua yakwamba, yeye 'Aaisha ni mkewe Mtume wetu (صلى الله عليه وسلم)..."

[ENDELEA KATIKA MAKALA YAJAYO]